

ความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสาร ของสถานประกอบการ

The Needs of Entrepreneurs to Characteristics of Graduates in Language and Communication

วรวรรณ ศรียาภัย¹, กรรณิการ์ รักษา² และ คณิง นิจ ศีลรักษ์³
Warawat Sriyabhaya,¹ Kannika raksa², Khanueng Silrux³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาคุณลักษณะของบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารตามความต้องการของสถานประกอบการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานประกอบการภาครัฐ และภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการสุ่มแบบเจาะจง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางประมาณค่าของ เครจซี และมอร์แกน ใช้แบบสอบถาม 400 ชุด เก็บจากสถานประกอบการภาครัฐ 200 แห่ง และภาคเอกชน 200 แห่ง เมื่อได้ข้อมูลครบแล้วจึงวิเคราะห์ แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานประกอบการภาครัฐและเอกชนต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ตั้งแต่ 2 ภาษาขึ้นไป โดยต้องการภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มากที่สุดร้อยละ 54.0 สามารถใช้การทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ระดับมากที่สุดร้อยละ 60.8 และสามารถปฏิบัติงานพิเศษที่ใช้ทักษะภาษานูรณาการกับศาสตร์อื่น เช่น การเป็นพิธีกรและวิทยากร การเจรจาต่อรองและไกล่เกลี่ย การเขียนและวิเคราะห์โครงการ การนำเสนองาน นอกจากนี้

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

² อาจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ยังต้องการบัณฑิตที่มีศักยภาพพื้นฐาน เช่น ทักษะคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ การคิดสร้างสรรค์ การจัดการ มีทัศนคติที่ดี เช่น มองโลกในแง่บวก อารมณ์ดี ร่าเริง แจ่มใส สนุกสนาน ควบคุมอารมณ์ได้ และมีคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน มีน้ำใจ เสียสละและซื่อสัตย์

สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรทาง ภาษาและการสื่อสาร ที่เป็นหลักสูตรผสมระหว่างศาสตร์ด้านภาษากับศาสตร์ แขนงอื่น ร้อยละ 81.8 โดยศาสตร์ผสมที่ต้องการมากที่สุดคือ การจัดการ ร้อย ละ 27.8 ธุรกิจ ร้อยละ 23.0 และรัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 18.0 ชื่อคุณวุฒิ และสาขาวิชาที่ต้องการมากที่สุดคือ ศศ.บ.(ภาษาเพื่อการสื่อสารและการจัดการ) ร้อยละ 48.5 นอกจากนี้สถานประกอบการยังต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะต่างๆ มี ประสบการณ์การทำงาน

คำสำคัญ: ความต้องการคุณลักษณะบัณฑิต, ภาษาและการสื่อสาร

ABSTRACT

The objective of this study was to explore characteristics of graduates in language and communication which were in correspondence with entrepreneurs' needs. The populations were public and private entrepreneurs in Bangkok metropolitan and suburban regions. The sample was selected by purposive sampling according to the table of Krejcie and Morgan. They were composed of 200 public entrepreneurs and 200 private entrepreneurs. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in the study were percentage and frequency.

The findings revealed as follows:

Regarding the graduates' efficiency in language and communication, it was shown that both public and private entrepreneurs needed

graduates who were able to communicate in at least two languages; especially, Thai and English (54%). All of their four skills in each language, listening, speaking, reading and writing, were the most highly needed (60.8%). Moreover, the entrepreneurs needed the graduates, who had other skills in a job operation; for example, acting as master of ceremony and speakers, negotiating and conciliating, writing and analyzing projects, and making presentation. For the graduates' basic efficiency, it was found that the graduates who had computer and information technology skills, creative thinking, and management skills were needed. Moreover, the entrepreneurs preferred the graduates who had good attitudes such as optimistic, cheerful, and stable. For the graduates' morality, the entrepreneurs would like the graduates to be diligent, patient, kind, sacrificed and loyal.

With regard to the curriculum's characteristics, it was revealed that the graduates in language and communication who studied in the curriculum which integrated a language skill with another skill were the most highly needed (81.8%). The skills which were recommended to be integrated with a language skill by the sample were management (27.8%), business (23 %), and public administration (18%) respectively. Furthermore, the degree which was the most highly recommended was Bachelor of Arts (Language for Communication and Management). The graduates in language and communication who had got certificates in various courses and job experiences were also preferred by the entrepreneurs.

Keywords: The Needs of Entrepreneurs to Characteristics of Graduates, Language and Communication

ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

วิชาการทางด้านภาษาและการสื่อสารถือได้ว่าเป็นศาสตร์สำคัญสำหรับทุกๆ ศาสตร์ เพราะภาษาเป็นสื่อกลางในการบันทึกองค์ความรู้ทั้งปวง การศึกษาศาสตร์ใดๆ ก็ตาม ผู้ศึกษาต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาเป็นอย่างดีทั้งสิ้น เช่นเดียวกันกับการประกอบการทำงานที่ต้องอาศัยภาษาเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร เพื่อจะได้สื่อความคิด ความต้องการต่างๆ อันนำไปสู่การทำให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาด้านต่างๆ ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 เป็นโลกไร้พรมแดน องค์ความรู้ด้านต่างๆ ทุกมุมโลกต่างก็ได้รับการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ภาษาของชาติที่เป็นประเทศมหาอำนาจจะได้รับความสนใจเรียนรู้กันทั่วโลก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ขณะเดียวกันแต่ละประเทศก็จำเป็นต้องคงรักษาอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมประจำชาติของตนเองไว้ให้เข้มแข็ง เพื่อคงไว้ซึ่งความมีศักดิ์ศรี ความเป็นชาติ และภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาเป็นเวลานาน ด้วยเหตุที่จำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาของชาติที่เป็นประเทศมหาอำนาจและการเรียนรู้ภาษาประจำชาติเพื่อคงความเป็นชาติไว้นั้นหลายๆ ประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงกำหนดให้ประชาชนได้ศึกษาเล่าเรียนภาษาสากลโดยเฉพาะภาษาอังกฤษในหลักสูตรสถานศึกษา แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องศึกษาภาษาหลักของชาติด้วย เพื่อใช้สื่อสารกับคนในชาติ สำหรับการทำงานและทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ทรัพยากรที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ยังจะต้องสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่ 3 หรือภาษาที่ 4 (รวมภาษาประจำชาติแล้ว) เช่น ภาษาที่ 1 คือภาษาไทย ภาษาที่ 2 คือภาษาอังกฤษ ภาษาที่ 3 คือภาษาจีน ภาษาที่ 4 คือภาษาของประเทศเพื่อนบ้านภาษาใดภาษาหนึ่ง

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2552) จัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ซึ่งมีคณะกรรมการร่วมประชุมจำนวน 15 คน โดยเชิญหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น สำนักงานนิรภัยทหารอากาศ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ บริษัทูไลฟ์อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทฮอร์บาย

เน็ต จำกัด และสมาคมประกันชีวิตไทย เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ผลการประชุมกลุ่มย่อย สรุปได้ 2 ประเด็น คือ 1) ประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของเนื้อหาวิชา สรุปได้ว่าสถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถทางการสื่อสารด้วยภาษา 4 ภาษา โดยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถสื่อสารระดับสูงได้ ส่วนภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาฝรั่งเศส ภาษาใดภาษาหนึ่งสามารถสื่อสารระดับกลางถึงสูง และภาษาของประเทศเพื่อนบ้านภาษาใดภาษาหนึ่ง เช่น ลาว พม่า เขมร เวียดนาม มาเลเซีย สามารถสื่อสารระดับพื้นฐานถึงระดับกลางได้ 2) ประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางนามธรรม เช่น คุณธรรม จริยธรรม ความมีน้ำใจ ที่ประชุมสรุปว่า บัณฑิตต้องมีสิ่งต่อไปนี้ คุณธรรม จริยธรรม ความเพียรพยายาม มองโลกในแง่ดี ความคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น

จากสถานภาพความต้องการของสถานประกอบการในเบื้องต้น และการจัดการเรียนการสอนทางภาษาและการสื่อสารของสถาบันอุดมศึกษาตามทักล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยมีความต้องการจะศึกษาความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารจากสถานประกอบการโดยใช้กระบวนการวิจัยที่เป็นระบบ เพื่อแสวงหาคำตอบว่าบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารที่สถานประกอบการต้องการมีคุณลักษณะเช่นไร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนทางภาษาและการสื่อสารในหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและสร้างหลักสูตรใหม่ทางภาษาและการสื่อสารต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อค้นหาคุณลักษณะของบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารตามความต้องการของสถานประกอบการ

คำถามการวิจัย

1. สถานประกอบการต้องการบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารที่มีคุณลักษณะแบบใด
2. หลักสูตรทางภาษาและการสื่อสารควรมีโครงสร้างหลักสูตรอย่างไรตามความต้องการของสถานประกอบการ

สมมุติฐานการวิจัย

1. สถานประกอบการต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารที่สามารถสื่อสาร 2 ลักษณะคือ สามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างๆ อย่างน้อย 2 ภาษาขึ้นไป ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน มีความรู้ในศาสตร์แขนงอื่นที่นอกเหนือจากศาสตร์ทางภาษาไทย
2. สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ ขยัน อดทน มีน้ำใจ และมีความคิดสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Social Research) ผู้วิจัยใช้ข้อมูลวิจัยในลักษณะผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารจากสถานประกอบการ ผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่สถานประกอบการภาครัฐ และสถานประกอบการภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางประมาณค่าของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610)

โดยสรุป การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม 400 ชุด โดยมีรายละเอียด จากสถานประกอบการภาครัฐ 200 ชุด และภาคเอกชน 200 ชุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารจากสถานประกอบการ

2.2 กระบวนการพัฒนาเครื่องมือ

หลังจากผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้ว กระบวนการพัฒนาเครื่องมือดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

2.2.1 ขั้นตอนทดลองใช้ ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือวิจัยโดยให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม สาขาวิชาภาษาอังกฤษภาคคนนอกเวลาราชการ จำนวน 50 คน

2.2.2 ขั้นวิเคราะห์ หลังจากที่นักศึกษาทำแบบสอบถามกลับมามอบให้กับผู้วิจัยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์แบบสอบถามและทดลองหาค่าเฉลี่ย ($\text{Mean}-\bar{X}$) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation-S.D.) และวิเคราะห์ความคลาดเคลื่อนและความไม่สมบูรณ์ในส่วนต่างๆ ของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อสรุปจุดไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามมาพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รวบรวมข้อมูลครบแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตและความต้องการคุณลักษณะของหลักสูตรทางภาษาและการสื่อสาร วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และ ความดีงามของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา

2. สถานประกอบการ หมายถึง หน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีลักษณะเป็นองค์การ คือ เป็นศูนย์รวมกลุ่มบุคคลหรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือสถานประกอบการ 2 ลักษณะ คือ สถานประกอบการภาครัฐและสถานประกอบการภาคเอกชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือสถานประกอบการภาครัฐจำนวน 200 แห่ง และสถานประกอบการภาคเอกชน 200 แห่ง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 ประเภทของสถานประกอบการ ได้แก่ ภาครัฐ และภาคเอกชน

2.1.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งในองค์กร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารที่สถานประกอบการต้องการ ได้แก่

2.2.1 ศักยภาพด้านวิชาการ และศักยภาพพื้นฐาน

2.2.2 คุณลักษณะของหลักสูตร ได้แก่ ภาษาเดียวและมากกว่า

2 ภาษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารจากสถานประกอบการ

2. เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางภาษาและการสื่อสาร

3. เป็นแนวทางในการพัฒนา สร้าง และปรับปรุงหลักสูตรทางภาษาและการสื่อสาร

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ 10 ข้อ ดังนี้

1. ภาษาหลักที่ทั้งสถานประกอบการภาครัฐและภาคเอกชนใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในการปฏิบัติงานต่างๆ คือภาษาไทย ใช้อ้อยละ 86.5 ภาษาที่ใช้รองลงมาเป็นภาษาอังกฤษ ใช้อ้อยละ 8.3 ถัดลงมาคือภาษาจีนกับ

ภาษาญี่ปุ่นใช้ในปริมาณที่เท่าๆ กัน คือร้อยละ 0.5 ส่วนภาษาฝรั่งเศสใช้น้อยที่สุด คือร้อยละ 0.3

2. ลักษณะความต้องการบัณฑิตที่เชี่ยวชาญภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน แต่จะไม่เชี่ยวชาญภาษาอื่นๆ สถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องการน้อยมาก เช่น ต้องการบัณฑิตภาษาอังกฤษ ระดับมากที่สุดร้อยละ 1.5 บัณฑิตภาษาจีน ระดับมากที่สุดร้อยละ 1.5 และบัณฑิตภาษาญี่ปุ่น ระดับมากที่สุดร้อยละ 1.3 บัณฑิตภาษาไทย ระดับมากที่สุดร้อยละ 0.5 บัณฑิตภาษาฝรั่งเศส ระดับมากที่สุดร้อยละ 0.5

3. ลักษณะความต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถใช้ภาษาระดับสื่อสารได้ดี ตั้งแต่ 2 ภาษาขึ้นไป เพื่อปฏิบัติงานต่างๆ แต่บัณฑิตผู้นี้จะไม่เชี่ยวชาญอย่างลึกซึ้งในภาษาใดภาษาหนึ่งโดยเฉพาะ จากผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการภาครัฐและภาคเอกชนมีความต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษา 2 ภาษา คือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระดับมากที่สุดร้อยละ 54.0 ส่วนบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษา 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน แต่ความสามารถภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะไม่เท่าผู้มีความสามารถเฉพาะ 2 ภาษานั้น มีความต้องการรองลงมา คือมีระดับมากที่สุดร้อยละ 32.0 และต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น ระดับมากที่สุด มีร้อยละ 26.0

ส่วนบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษา 3 ภาษา ที่ภาษาใดภาษาหนึ่งมิใช่ภาษาไทย สถานประกอบการต้องการในอัตราที่ไม่มากนัก เช่น ต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ระดับมากที่สุดร้อยละ 0.5 ต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาเวียดนามและภาษาอังกฤษ ระดับมาก มีร้อยละ 1.0

4. สถานประกอบการภาครัฐและภาคเอกชนต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถในทักษะภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ การทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ระดับมากที่สุดร้อยละ 60.8

5. สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อปฏิบัติงานพิเศษด้านที่ต้องใช้ทักษะภาษาบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ เช่น ต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถในการเป็นพิธีกร-วิทยากร ระดับมากที่สุด ร้อยละ 15.5 และระดับมาก ร้อยละ 20.8 ต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถในการพูดเจรจาต่อรอง-ไกล่เกลี่ย ระดับมากที่สุด ร้อยละ 24.8 ระดับมาก ร้อยละ 27.0 ต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถในการเขียนและวิเคราะห์โครงการ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 35.3 ระดับมาก ร้อยละ 31.0 และต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถในการนำเสนองาน ระดับมากที่สุด ร้อยละ 31.0 ระดับมาก ร้อยละ 31.8

6. ลักษณะความต้องการศักยภาพพื้นฐาน ทักษะ และคุณธรรม ของบัณฑิต กล่าวสรุปแต่ละด้านได้ดังนี้

6.1 ความต้องการศักยภาพพื้นฐานของบัณฑิต จากผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีศักยภาพพื้นฐาน 7 ด้าน ทักษะคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 35.5 ระดับมาก ร้อยละ 45.8 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 35.3 ระดับมาก ร้อยละ 43.3 ทักษะด้านการจัดการ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 28.0 ระดับมาก ร้อยละ 44.0 ทักษะการวิเคราะห์ มีความ วิจัย ระดับมากที่สุด ร้อยละ 30.8 ระดับมาก ร้อยละ 36.3 ทักษะการประสานงานและแก้ปัญหา ระดับมากที่สุด ร้อยละ 46.5 ระดับมาก ร้อยละ 35.5 ทักษะการเรียนรู้ฐาน ระดับมากที่สุด ร้อยละ 37.8 ระดับมาก ร้อยละ 38.3 และทักษะการค้นคว้าข้อมูลและการสังเคราะห์ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 28.8 ระดับมาก ร้อยละ 36.3

6.2 ความต้องการทัศนคติและอารมณ์ของบัณฑิต ทั้ง 5 ด้าน ระดับมากที่สุด และมาก กล่าวคือ มองโลกในแง่บวก ระดับมากที่สุด ร้อยละ 52.3 ระดับมาก ร้อยละ 36.5 อารมณ์ดี ร่าเริง แจ่มใส สนุกสนาน ระดับมากที่สุด ร้อยละ 42.5 ระดับมาก ร้อยละ 41.3 ควบคุมอารมณ์ได้ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 58.5 ระดับมาก ร้อยละ 31.5 ไม่เครียด ไม่โกรธง่าย ระดับมากที่สุด ร้อยละ 40.5 ระดับมาก ร้อยละ 40.5

6.3 ความต้องการคุณธรรมของบัณฑิต ทั้ง 10 ด้าน ระดับมากที่สุด และมาก กล่าวคือ ความขยัน อดทน ระดับมากที่สุดร้อยละ 62.3 ระดับมากร้อยละ 30.8 ระดับ ความมีน้ำใจ เสียสละ ระดับมากที่สุดร้อยละ 56.3 ระดับมากร้อยละ 34.8 ซื่อสัตย์ ระดับมากที่สุดร้อยละ 71.35 ระดับมากร้อยละ 19.8 พอใจ วิริยะ ตั้งใจ ไคร่ครวญ หรืออิทธิบาท 4 ระดับมากที่สุดร้อยละ 49.0 ระดับมากร้อยละ 35.3 เริ่มทำงานก่อน เลิกงานทีหลัง เอาแต่ของ ที่นายให้ ทำการงานให้เรียบร้อยและดียิ่งขึ้น นำความดีของนายไปเผยแพร่ หรือหลักทศ 6 ธรรมสำหรับผู้เป็นผู้นำได้บังคับบัญชา ระดับมากที่สุดร้อยละ 29.0 ระดับมากร้อยละ 32.8 ไม่ลักทรัพย์ ไม่ผิดลูกเมียผู้อื่น ไม่โกหก ไม่เสพของเมา หรือศีล 5 ระดับมากที่สุดร้อยละ 49.5 ระดับมากร้อยละ 32.8 ความเมตตา กรุณา ยินดีด้วย ให้พึ่งตนเอง หรือพรหมวิหาร 4 ระดับมากที่สุดร้อยละ 40.5 ระดับมาก ร้อยละ 39.8 ความประหยัด ระดับมากที่สุดร้อยละ 32.5 ระดับมากร้อยละ 34.3 ความรอบคอบ ระดับมากที่สุดร้อยละ 56.0 ระดับมากร้อยละ 31.3 ความรับผิดชอบ ระดับมากที่สุดร้อยละ 69.3 ระดับมากร้อยละ 21.3

7. ลักษณะความต้องการบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรทางภาษาและการสื่อสารพบว่า สถานประกอบการภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนความต้องการบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรผสมระหว่างศาสตร์ด้านภาษากับศาสตร์แขนงอื่น ร้อยละ 81.8 และต้องการบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรภาษาเพียงศาสตร์เดียว ร้อยละ 18.2

8. สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรผสม โดยศาสตร์ผสมที่ต้องการ คือ ศาสตร์ทางธุรกิจ ระดับมากที่สุดร้อยละ 23.0 ระดับมากร้อยละ 21.0 ศาสตร์ทางการจัดการ ระดับมากที่สุดมีร้อยละ 27.8 ระดับมาก มีร้อยละ 32.8 และศาสตร์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ระดับมากที่สุดร้อยละ 18.0 ระดับมาก ร้อยละ 31.0

9. ชื่อคุณวุฒิและสาขาวิชาของหลักสูตรทางภาษาและการสื่อสาร ที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด คือ หลักสูตร ศศ.บ.(ภาษาเพื่อการสื่อสารและการจัดการ) ร้อยละ 48.5 รองลงมาคือ หลักสูตร ศศ.บ.(ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ธุรกิจ) ร้อยละ 26.0 รองลงมาอีก คือ หลักสูตร ศศ.บ.(ภาษาและการสื่อสาร) ร้อยละ 22.0

10. ความต้องการคุณลักษณะอื่นจากบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารของสถานประกอบการ ได้แก่ ความต้องการบัณฑิตที่มีบุคลิกภาพต่างๆ ด้วย โดยความต้องการระดับมากที่สุด มีร้อยละ 15.8 ระดับมาก มีร้อยละ 33.8 ความต้องการบัณฑิตที่มีประสบการณ์การทำงาน ระดับมากที่สุด ร้อยละ 24.8 ระดับมาก ร้อยละ 37.5 และความต้องการบัณฑิตที่ได้เกรดเฉลี่ยสูง ระดับมากที่สุดร้อยละ 12.8 ระดับมากร้อยละ 29.3

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ตั้งสมมุติฐานการวิจัยข้อใหญ่ไว้ 2 ข้อ คือ “สถานประกอบการต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารที่สามารถสื่อสาร 2 ลักษณะ คือสามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างๆ อย่างน้อย 2 ภาษาขึ้นไป ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และมีความรู้ในศาสตร์แขนงอื่นที่นอกเหนือจากศาสตร์ทางภาษาและการสื่อสาร” และ “สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ ขยัน อดทน มีน้ำใจ และมีความคิดสร้างสรรค์” ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ

1. สถานประกอบการต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างๆ 2 ภาษาขึ้นไป ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ระดับมากที่สุดร้อยละ 60.8

2. สถานประกอบการต้องการคุณลักษณะบัณฑิตที่นอกจากมีความรู้ทางภาษาและการสื่อสาร ต้องมีความรู้ในศาสตร์อื่นด้วย โดยศาสตร์ที่ต้องการมากที่สุด คือ ศาสตร์ทางการจัดการ ระดับมากที่สุดร้อยละ 27.8 ศาสตร์ทางธุรกิจ ระดับมากที่สุดร้อยละ 23.0 และศาสตร์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ระดับมากที่สุดร้อยละ 18.0

3. สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ ขยัน อดทน มีน้ำใจ และมีความคิดสร้างสรรค์ มีประสบการณ์การทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำวิจัยความต้องการบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารของสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคต่างๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับหลักสูตรการศึกษาครั้งนี้
2. ควรวิจัยเพื่อจัดทำหลักสูตรทางภาษาและการสื่อสารโดยให้สถานประกอบการมีส่วนร่วม
3. ควรวิจัยสำรวจความต้องการนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายว่ามีความต้องการเข้าศึกษาหลักสูตรทางภาษาและการสื่อสารอย่างไร
4. ควรให้นำผลการวิจัยนี้ไปสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิต หลักสูตร ศศ.บ.(ภาษาเพื่อการสื่อสารและการจัดการ) ระดับบัณฑิตศึกษา และหลักสูตร ศศ.ม.(ภาษาเพื่อการสื่อสารและการจัดการ)
5. ควรให้นำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวคิดในการกำหนดรายวิชาในหลักสูตรทางภาษาและการสื่อสาร ที่ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และเน้นการบูรณาการกับศาสตร์อื่น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎี ปทุมชัย และคนอื่นๆ. (2548). “คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น : กรณีศึกษาจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545”. **การประกันคุณภาพ**. 6 (1). (มกราคม-มิถุนายน 2548).
- กรกช อนันตสมบุญ. (2543). **หลักสูตรการศึกษาด้านการโฆษณาระดับปริญญาตรี กับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2539). **การพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- สังคีต พริยะรังสฤษฎ์ และคนอื่นๆ. (2538). **โลกาภิวัตน์กับสังคมเศรษฐกิจไทย**. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ คอมพิวเตอร์.
- วรวรรณ ศรียาภัย, กรรณิการ์ รักษา และคณินิจ ศีลรักษ์. (2553). **ความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารของสถานประกอบการ**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วิมล อ่อนแสง. (2548). **คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรดิตถ์**. รายงานการวิจัย. นุตรดิตถ์ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรดิตถ์.
- Krejcie, Robet V. and Daryle W. Morgan.(1970, August) “Determining Simple Size for Research” **Educational and Psychology Measurement**. 30 : 607 - 610.